

Inspiratielijst lokale acties en maatregelen ter bevordering van maatschappelijke participatie van kinderen

Dit zijn de eerste acties en maatregelen die de pilotgemeenten namen binnen hun prioritaire domeinen.

Deze lijst is verre van volledig is. Vele andere acties zijn denkbaar om structureel de kansen op maatschappelijke participatie van kwetsbare gezinnen te verhogen of om de gevolgen van armoede voor deze gezinnen te milderen. Voor structurele maatregelen denken we dan bijvoorbeeld aan acties die gezinnen helpen hun rechten uit te putten, acties die inzetten op het verzekeren van een betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting of acties die de toegankelijkheid van gezondheidszorg verhogen.

Inkomen verhogen en kosten verlagen

Drempels tot professionele activering wegwerken

- ↪ Het reeds bestaande aanbod aan cursussen, vormingen en workshops rond sollicitatievaardigheden uit het arrondissement Turnhout bekendmaken aan cliënten die in trajectbegeleiding zijn bij het OCMW en hen er naartoe leiden
- ↪ De mobiliteit van kwetsbare werknemers te verhogen door fietsen of scooters ter beschikking te stellen voor woon-werkverplaatsingen en sollicitaties
- ↪ Tussenkost in kosten voor internet, telefoon, postzegels voor sollicitaties
- ↪ Tussenkost in verplaatsingskosten voor sollicitaties
- ↪ Infosessie organiseren voor lokale bedrijven over de moeilijkheden waarmee mensen in armoede te kampen hebben en de wijze waarop hiermee kan worden omgegaan
- ↪ Gemeentebestuur en OCMW-bestuur informeren over de mogelijkheden inzake het uitbesteden van taken aan werkvormen binnen de sociale economie
- ↪ Het aanbod aan occasionele en flexibele kinderopvang in de regio in kaart brengen en de maatschappelijk werkers van de sociale dienst ervan op de hoogte brengen.
- ↪ Een extra arbeidstrajectbegeleider aanwerven
- ↪ Medewerkers van gemeente en OCMW stimuleren om gebruik te maken van strijkdienst, klusdienst, poetsdienst waar laaggeschoolden en langdurig werklozen aan het werk kunnen gaan
- ↪ Medewerkers van lokale besturen opleiden om tewerkgestelden binnen art. 60§7, ... te begeleiden

Inkomen verhogen

Kosten verlagen

- ↪ Voedselbedeling voor de meest kwetsbare gezinnen optimaal organiseren
- ↪ Het kortingstarief voor Diftar automatisch toekennen aan kwetsbare gezinnen

Onderwijs

Financiële drempels verlagen

- ↪ Aanstellen van een vertrouwenspersoon of brugfiguur voor ouders van gezinnen met een beperkt inkomen op school
- ↪ Met de scholen op het grondgebied van de gemeente afspraken maken over hoe ze naar ouders duidelijk kunnen communiceren over de mogelijkheid van afbetalingsplannen voor schoolkosten
- ↪ Onderzoek naar de mogelijkheid van het instellen van een Sociaal Fonds dat tussenkomt in de schoolkosten indien ouders de kosten moeilijk kunnen dragen
- ↪ Laagdrempelig maken van de schoolactiviteiten door de kosten te beperken
- ↪ Intensievere samenwerking bewerkstelligen tussen o.a. CLB, OCMW, buitenschoolse kinderopvang en scholen in individuele dossiers
- ↪ Meer en snellere doorverwijzing van gezinnen met een beperkt inkomen door de school naar de sociale dienst van het OCMW
- ↪ Bestaande subsidiekanalen inzetten om ouders te helpen bij het dragen van schoolkosten (subsidie brede gezinsondersteuning, Fonds participatie en sociale activering, sociaal tarief voor gemeentelijke kinderopvang)
- ↪ Kledingpakketten en pakketten met schoolmateriaal uitdelen aan gezinnen met een beperkt budget
- ↪ Scholen stimuleren gebruik te maken van de mogelijkheid om gedurende een leerjaar de zwemlessen door de inrichtende macht te laten betalen
- ↪ Scholen (her)bekijken hun (steun)tarieven met het oog op betaalbaarheid voor gezinnen met een beperkt inkomen: bijvoorbeeld tussenkomst voor deelname aan schoolfeest, tussenkomst in schoolfoto's, ...

Sensibilisering directies, leerkrachten, leerlingen

- ↪ Leerkrachten, directie en ouderraad meer bewust maken van hoe een leven in armoede eruitziet door hen een vorming aan te bieden waarbij gezinnen in armoede zijn betrokken
- ↪ Leerkrachten stimuleren om armoede te bespreken met hun leerlingen en er les over te geven
- ↪ Sensibiliseren van directies van scholen en leerkrachten over gevolgen van leven in armoede, over de verwachtingen die zij hebben t.a.v. kinderen (zowel over presteren als over mee te brengen of aan te kopen materiaal), over signalen opvangen, ...
- ↪ Zichtbaarheid en, voornamelijk, aanspreekbaarheid van de directie verhogen voor ouders van kwetsbare gezinnen in de scholen
- ↪ Een meer diverse samenstelling van ouderraden stimuleren
- ↪ Aanwezigheid van kwetsbare ouders op oudercontacten faciliteren door te voorzien in opvang voor de kinderen van deze ouders
- ↪ Oudercontacten met kwetsbare ouders laten begeleiden door een vertrouwenspersoon of brugfiguur

Ouder-kindrelatie in het kader van onderwijs

- ↪ Peuterspeelpunt oprichten
- ↪ Huiswerkbegeleiding voor kinderen uit kwetsbare gezinnen organiseren

- ↪ Project met groepswerking en individuele begeleiding organiseren voor jongeren, bijvoorbeeld Move-it in samenwerking met Arktos
- ↪ Uitlenen van educatief speelgoed aan gezinnen met jonge kinderen met een beperkt inkomen
- ↪ Spel aan huis (cf. huiswerkbegeleiding) aanbieden aan kwetsbare gezinnen met peuters en kleuters
- ↪ Bewegingsprogramma, zoals Multimove, inrichten voor kleuters met aandacht voor de betaalbaarheid
- ↪ Verteltassen aanbieden aan gezinnen met kinderen om het voorlezen te stimuleren

Proactief nieuwe gezinnen ontmoeten

- ↪ Laagdrempelige spelactiviteiten organiseren voor kinderen van alle leeftijden in sociale woonwijken
- ↪ Aanwezigheid van een maatschappelijk werker van de sociale dienst van het OCMW in de buitenschoolse kinderopvang waardoor kwetsbare gezinnen sneller kunnen worden toegeleid naar de hulpverlening
- ↪ Moederbijeenkomsten voor alle ouders met kinderen in de basisschool organiseren
- ↪ Aanwezigheid van een maatschappelijk werker van de sociale dienst van het OCMW in de scholen om ouders te ondersteunen bij het invullen van de aanvraag van een studietoelage

Deelname aan het vrijetijdsaanbod bevorderen

Financiële drempels wegwerken

Bekendmaken en herbekijken van aanbod tegemoetkomingen en steunmogelijkheden door lokaal bestuur

- ↪ Criteria voor toekenning van een vrijetijdspas afstemmen op de referentiebudgetten voor maatschappelijke participatie
- ↪ Bestaande steunmaatregelen van de sociale dienst van het OCMW bekendmaken aan brede bevolking
- ↪ Steunverlening van het OCMW herbekijken: zijn er mogelijkheden om steun te verlenen voor communie/lentefeest, verjaardagsfeestjes, sinterklaas, kerst, gezinsuitstappen, ... ? Kan er een uitbreiding komen van het sociaal tarief kinderopvang?
- ↪ Oprichten van een materiële uitleendienst waar particulieren aan lage prijs (feest)materiaal kunnen uitlenen voor de organisatie van verjaardagsfeesten en communiefeesten

Verenigingen en organisaties aanmoedigen om een kortingstarief in te voeren

- ↪ Subsidierglement van de gemeente voor verenigingen en organisaties herbekijken: toegankelijkheidstoets invoeren als criterium
- ↪ Verenigingen en organisaties (her)bekijken hun (steun)tarieven met het oog op betaalbaarheid voor gezinnen met een beperkt inkomen: bijvoorbeeld voordeeltarief deelname tweede kind, ...
- ↪ Gespreide betaling van lidgeld van verenigingen in de gemeente wordt standaard aangeboden door die verenigingen
- ↪ Tweedehandsbeurs/inzamelactie organiseren voor school- en sportgerief en uniformen voor jeugdverenigingen

- ☺ Verenigingen en scholen bekijken de mogelijkheden tot samen aankopen van school- en sportgerief en uniformen voor jeugdverenigingen zodat de aankooprijzen hiervan kunnen worden beperkt
- ☺ Mogelijkheden bekijken voor het aanleggen van een sociaal fonds voor verenigingen dat tussenkomt in de kosten voor lidgeld en uitrusting indien ouders de kosten moeilijk kunnen dragen

Sociale drempels wegwerken

- ☺ Een infoavond organiseren voor bestuursleden, leiding en verantwoordelijken van vrije tijds-, sport-, jeugd- en cultuurverenigingen over hoe het leven met een beperkt inkomen eruit ziet
- ☺ Vrije tijds-, sport- en jeugdverenigingen organiseren een vriendjesdag voor hun leden om hun werking breder bekend te maken en zo ook leden uit kwetsbare gezinnen aan te trekken
- ☺ Vrije tijds-, sport- en jeugdverenigingen duiden een vertrouwenspersoon aan voor kwetsbare gezinnen binnen de vereniging
- ☺ Verenigingen en organisaties hanteren sociale media om hun activiteiten te promoten, met specifieke aandacht voor adolescenten
- ☺ Speelpleinwerking organiseren voor jongeren ouder dan 12 jaar
- ☺ Brochure ontwikkelen met daarin het bestaande aanbod aan vrijetijdsinitiatieven in de gemeente zodat het aanbod breder bekend wordt

Andere drempels (mobiliteit, opvang, ...) wegwerken

- ☺ Aandacht voor betaalbaar vervoer van en naar activiteiten van de vereniging, bijvoorbeeld stimuleren carpoolen, fietsen ter beschikking stellen voor kinderen die er geen hebben
- ☺ Verenigingen en organisaties denken na over opvangmogelijkheden bij deelname ouders en andere kinderen aan activiteiten

Bewustwording creëren over leven met een beperkt inkomen en in sociale uitsluiting

- ☺ Sensibiliseren van vrijwilligers in jeugd- en sportverenigingen over gevolgen van leven in armoede, over de verwachtingen die zij hebben t.a.v. kinderen, , over signalen opvangen, ...
- ☺ Brede sensibiliseringscampagne over armoede opzetten om hele bevolking te bereiken, bijvoorbeeld tijdens een Week van Verzet tegen armoede
- ☺ Gemeenten en OCMW zetten samenwerkingen op met andere organisaties in kader van sensibiliseren omtrent leven in armoede: Wablieft, Welzijnsschakels, Welzijnszorg, opgeleide ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting, ...

Vaardigheden versterken

- ☺ Voorzien in intensieve gezinsondersteuning aan huis voor kwetsbare gezinnen
- ☺ Workshop voor ouders van kwetsbare gezinnen rond gezond en budgetvriendelijk koken
- ☺ Workshop voor ouders van kwetsbare gezinnen rond budgetvaardigheden
- ☺ Lagereschoolkinderen spelenderwijs leren waaruit een gezond dieet bestaat

Verbondenheid stimuleren

- Oprichting Welzijnsschakel of een andere vierdewereldorganisatie
- Oprichting Peuterspeelpunt
- Ontmoetingsplaats creëren voor personen met een beperkt inkomen en personen in sociale uitsluiting